

**Besættelsetidshistorisk selskab
for
Thy og Vester Hanherred**

Nyhedsblad nr 72

Juli 2013

Bestyrelsen

Formand:	Erik Ansø	97991054
Næstformand:	Erik Andersen	97933536
Sekretær:	Jens Sauer	97981248
Kasserer:	Jens C Grud Sørensen	97961656
Medlem:	Knud Arne Kristensen	97936444
Medlem:	Jens Andersen	97961736
- Suppleant:	Esben Kaagaard	97926820
Revisor:	K Starch Lauritsen	97923292
Revisorsup.:	Knud Jespersen	97934463

www.bsth.dk

Selskabets formål er:

At fremme interessen for forskning i besættelsestidens historie i Thy og Vester Hanherred.

- At holde forbindelse mellem personer og grupper i området, der arbejder med parallelle problemer indenfor besættelsestidens historie i Thy og Vester Hanherred.
- At søge den lokale besættelsestidshistorie formidlet til befolkningen gennem tæt samarbejde med museer og lokalhistoriske arkiver.
- At udgive et nyhedsbrev med nyt om arbejdet i Selskabets regi og om dets resultater.

Redaktør og web-master: jens@grud-s.dk

Referat af Generalforsamling i BSTH 18/4-2013

Dirigent: Knud Jespersen blev valgt til dirigent.

Formandens beretning: Erik Ansø fortalte om selskabets aktiviteter, bl.a. at foreningen har 61 medlemmer. BSTH har fået penge fra Binneballes fond til annoncering af 4.maj arrangementet i Kristiansgave, og at 4. maj arrangementet efterhånden er blevet en tradition. Der havde været en tur til Lyngby. Og ikke mindst køretøjstræffet som gik over al forventning. Der var turen til Frøslev, Bergen Belsen og Munster . Der var bunker udgravningen. Og i løbet af året havde der været værksteds aftner hos Erik Andersen. Der var et hygge/ bytte møde. Og den sædvanlige juleafslutning.

Regnskab: Jens Grud Sørensen fremlagde 2 reviderede regnskaber, det almindelige og et særskilt for køretøjstræffet. Kontingentet er sat op til 250kr, da der er tæret på egenkapitalen. Der var lidt snakken frem og tilbage om pengene på køretøjstræf kontoen, men stemningen var at pengene blev på kontoen.

Indkomne forslag: Der var ingen forslag indkommet.

Kontingent for 2014: Kontingentet forbliver 250,00kr

Valg til bestyrelse: Næstformand: Erik Andersen
Kasserer: Jens Grud Sørensen
Suppleant: Esben Kaagaard
Revisor: Keld Starch Lauritsen
Revisorsuppleant: Knud Jespersen
Alle blev genvalgt.

Aktivitetsudvalg: Aktivitetsudvalget består af:
Knud Arne Kristensen
Martin Bak
Jens Andersen
Alle fortsætter.

Eventuelt: Esben Kaagaard efterlyste tanker og ideer til det kommende træf i 2014, og foreslog at skaffe sponsor midler til transport af Gilleleje gruppens udstyr, da forsvaret ikke i fremtiden, vil køre så meget med tingene som nu. Han opfordrede ligeledes til at søge Binneballes fond om tilskud til træffet.

Knud Jespersen mente at der skulle en bedre planlægning af træffet til, end der var i 2012.

Køretøjstræffet bliver drøftet på alle bestyrelsesmøder, og der samles op på hvad der gik godt og hvad der gik mindre godt.

Jens Andersen roste Keld Starch Lauritsen og Jens Grud Sørensen for deres store indsats med at læse og registrere aviserne fra besættelsen og tiden efter. Det havde hjulpet ham i forbindelse med at skrive om besættelstiden i Hanstholm i en bog som lokal historisk arkiv vil udgive. Dirigenten sluttede generalforsamlingen og takkede for god ro og orden

Nors d. 19/4-2013

Jens Sauer

Årsberetning 2012-13

Så har vi igen rundet et selskabs år i vor lille "skæve" selskab. Når jeg skal forklare udenforstående, hvad vi laver (hvilket jeg gør tit, og så tit jeg kan), kommer jeg ofte på opgave, for det er lidt svært at forklare hvad det egentlig er for en størrelse. Noget lærte jeg dog af vores gode næstformand "Værkstedsfører Andersen", en af de utallige gange jeg kom til at sige "Forening". Han sagde: Ved du hvorfor det er et selskab? (nu kommer der en juridisk/teknisk forklaring tænkte jeg), næe det ved jeg ikke svarede jeg. Det er fordi vi er så *selskabelige* sagde Erik, og det er jo ganske sandt, vi hygger os sammen, og så prøver vi at finde noget besættelseshistorie at hygge os med. Det er aldrig helt sikkert hvad det bliver, men vi finder da ud af det hen af vejen. Det er måske derfor det på 5 år, ikke er lykkedes mig at få et bestyrelsesmøde til at slutte i bare nogenlunde ordentlig tid, trods det at jeg prøver hårdt. Møderne er så "selskabelige".

2012-2013 har været kendetegnet bl.a. ved at vi ikke helt, ved hvad vi skal stille op med pressen. Er det godt eller skidt at vi er i avisen? Kan vi ikke selv bestemme hvad som skal i og hvornår? Og hvad med vores fine blade, som ikke betalende, kan læse frit på hjemmesiden? I skrivende stund, har jeg set sensommerens "Atlantvoldstræf" udbasuneret punkt for punkt, selvom det kun er for de absolut indviede. Hvis vi bliver udstillet, er det i det mindste med hjemmeside adresse nedenunder. Jeg syntes svaret ligger i 2 punkter af vores formål:

Hovedpunkt:

At fremme interessen for forskning i besættelsestidens historie i Thy og Vester Hanherred

Herunder:

- At søge den lokale besættelseshistorie formidlet til befolkningen gennem tæt

samarbejde med museer og lokalhistoriske arkiver.

At "fremme" og "formidle", går nu mange gange nemmest i de medier der er til stede, og dem som syntes det lyder spændende, er ofte dem vi har som medlem i morgen. Begrebet "Et lukket selskab" har ikke rod i vores formål, og skulle nogen kigge med uden at ville betale "prisen" kommer vi igennem det også. At det en gang i mellem, så er lidt besværligt med de "skide" journalister, må vi jo lære at styre ud fra vores indhøstede erfaringer.

Dette selskabsår er i øvrigt forgået i let fremgang, når vi ser bort fra økonomien (det vender vi tilbage til om lidt). Så vidt jeg er opdateret er vi omkring 60 medlemmer. Bindeballe har endnu en gang smidt et tilskud i kassen (3200,- til vores 4. maj arrangement) og tak for det. Vi har nået de mål vi satte os, og møderne er lige så lange som de plejer. Jeg håber i alle vil være med til forme, hvad det er vi skal fremover. Nogle ting ligger fast, andre skal vi først til at finde ud af. Vil i hjælpe med til at give selskabet den rigtige form, så vil jeg som altid opfordre jer til at give et nap i "Aktivitetsudvalget"

Perioden fra sidste generalforsamling, har vi bedrevet således:

Den 4. maj stillede vi os igen op i Christiansgave, med lige så stor deltagelse som første gang. Dette er en af de aktiviteter vi vil holde fast i, og udbygge lidt efter lidt.

Den 13. maj var der udflugt til Stützpunkt 33 Lyngby. Omring 15 medlemmer deltog. Et godt tur..

Året meget store arrangement, som har krævet stor indsats og lang forberedelse: Vores 2. Køretøjstræf i dagene 7-8. juli. Her var rigtig mange medlemmer i gang. Set i bagspejlet var det et meget vellykket arrangement, som gav 12-1300 betalende besøgende, (og et ukendt antal ikke betalende) og et pænt overskud. Nogen ting kan vi altid lære af, men det kan vi jo så passende rette til arrangementet i 2014, som muligvis skifter navn til "Militærhistorisk træf" eller sådan noget. Tak for den store indsats alle.

Den 22-23 september gik turen med Snedsted turistbusser til Frøslev, Dybbøl Tarp, Celle (Bergen-Belsen) og Munster. 19 deltog med hjælp fra andre foreninger.

Den 4. november blev den unikke FL314 bunker i Hanstholm, åbnet under stor mediebevågenhed og med mange "gæster" (ca. 100). Den blev også lukket igen, hvilket ikke bekom alle vel. Der er ikke pt. penge til at lave en forsvarlig aflåsning. Det var en mandfolkeopgave, som for fremtiden inkluderer en gravemaskine. Godt gået

Den 2 december var der juleafslutning som vi plejer, denne gang uden

snestorm.

En del gang i løbet af 2012 og fortsat her i 2013, blev/bliver der afholdt værkstedsaftener ude hos Erik. Prioriteten ligger på de sidste finesser til M19 morteren. Efter sigende skulle "selskabet" være helt i top i Snedsted også.

Her den 26. januar prøvede vi noget nyt: Et hygge og byttemøde med Nordvestjysk Våbenhistorisk Selskab. Det var primært "våbenfolk" der mødte op, men alle havde vist en god eftermiddag på MCH.

Det var så året i store træk, dertil kommer jo så et antal bestyrelses- og aktivitetsmøder. Det næste som sker, er den 4. maj i Christiansgave, og turen til Ringkøbing den 1/6. Sidst i september vil der være god mulighed for lære vores østlige område godt at kende, når vi afholder "Atlantvoldstræf" for 3. gang. Det bliver en hel weekend, med masser af guidede udflugter om dagen, foredrag og masser af hyggeligt samvær om aftenen.

Tak for det forgangne år. Tak for lån af lokaler af, og godt samarbejde med MCH. Tak til det frivillige arbejde, til bestyrelse og Aktivitetsudvalget.

Erik Ansø
Formand BSTH

B E K E N D T G Ø R E L S E .

Det meddeles herved Befolkningen i Hanstholm, at den totale Evakuering af Hanstholm nu er besluttet af militære Grunde.

I den Anledning er der mellem de tyske og danske Myndigheder truffet følgende Aftale om Evakueringens Iværksættelse:

- 1) Evakueringen skal være tilendebragt den 15. Februar 1943.
- 2) Til de Familier - saavel Ejere som Lejere -, der maatte erklære sig i Stand til at udflytte og anbringe sig andetsteds senest den 15. December 1942, betales der ved Udflytningen en ekstra Godtgørelse paa 500 Kr. udover den Erstatningssum, der iøvrigt bliver fastsat. Det forudsættes herved, at paagældende Hus er fraflyttet den 15. December 1942 af saavel Ejer som eventuelle Lejere.

Henvendelse bedes snarest rettet til Politistationen i Hanstholm.

- 3) Til de Familier - saavel Ejere som Lejere -, der derefter udflytter og anbringer sig andetsteds senest den 1. Januar 1943, betales der en ekstra Godtgørelse paa 300 Kr. udover den Erstatningssum, der iøvrigt bliver fastsat. Det forudsættes herved, at paagældende Hus er fraflyttet den 1. Januar 1943 af saavel Ejer som eventuelle Lejere.

Henvendelse bedes snarest rettet til Politistationen i Hanstholm.

- 4) Det bemærkes, at det maa paaregnes, at Fiskerihavnen og Redningsstationen i Hanstholm bliver nedlagt, samt endvidere at Havnebygningsvæsenet i Forbindelse med Evakueringen indstiller sin Virksomhed.

THISTED AMT, den 25. November 1942.

Egelev

Først bliver man smidt ud .... (kopi venligst udlånt af MCH)

3½ år senere får man så lov til at vende tilbage -

Det var realiteterne for Hanstholm boerne, joo der havde vist verseret visse rygter, men alligevel må det jo alligevel have været en dramatisk oplevelse at se Chr CB stå i døren med ovenstående bekendtgørelse, ud af vagten, jo før jo bedre . Chr CB var jo den senere(legendariske) borgmester Chr Hansen, som har givet navn til byens hovedgade. Som det ses skulle evakueringen være effektueret senest 15.2 43, men der var en præmie til de hurtige.

Chr Hansen der oprindeligt var sønderjyde, var i 1941 blevet ansat ved købmand Villadsen i Hansted (nuværende Pizzarie Aroma), flyttede sammen med de ikke sejlene Holmboere til baraklejr(e) i Ræhr, de fleste fiskere flyttede til en, til lejligheden, opført baraklejr i Hirtshals. Også Købmanden Villadsen, flyttede til barak lejren i Ræhr, her måtte man så klare sig på bedste beskub indtil krigen var slut, og så skulle man vel bare skynde sig at flytte hjem igen – nej, der var jo lige en mindre oprydningsopgave i Hansted, så først pr 1 juni 1946 fik man lov til at vende hjem – og vende hjem til hvad ? Havnebyggeriet var sat på hold, fiskerne var flyttet til Hirtshals ?

Nedenstående er en artikel sakset fra Thisted Amts Avis 1.6.1946, skrevet i anledning af at det igen var muligt at bosætte sig i Hansted, og giver efter den gamle redakteurs mening et godt billede af forholdene.

Og Chr Hansen - ja han flyttede tilbage til Hanstholm stadig som CB
Og Købmand Villadsen – han var klar til at åbne sin butik i Hansted igen ca 1.9 46 – NB Barak til salg(annonce sept 46)

(venligst bemærk at der kom ny retskrivningsordbog i 1947)

Det Hanstholm beboerne vender tilbage til....

Kun en lille Del af Husene er færdigreparerede, og kun et par Familier er i Dag flyttet ind. — Mangel paa Haandværkere og de sidste Maaneders Strejker har forsinket Reparationerne. - Det meste af Sommeren vil gaa, inden alle Beboere kan vende tilbage.

Fra i Dag kan Beboerne i Hanstholm vende hjem efter henved tre Aars Fravær efter at,alle de Faremomenter, der kunde være til Stede, efter den store tyske Befæstelser- skulde være bragt af Vejen. Der er ikke Tvivl om, at det almindelige Indtryk hos de evakuerede er, at det har været længe, ligesom der heller ikke raader Tilfredshed med, at det ikke er en færdig By, der modtager sine Beboere igen. Det er nemlig slet ikke Tilfældet. Byen bærer endnu mange af de Rifter og Saar, Tyskerne og andre har tilføjet den. Der er dog dertil at sige, at en saadan Tilbageflytning naturligvis ikke kan gennemføres paa et Øjeblik. Der. er mange Formaliteter, der skal ordnes, hvortil saa kommer, at

mange Vanskeligheder har spillet ind i de sidste Uger og Maaneder. Der har fra de forskellige Myndigheders Side været udført et stort Arbejde for at frigøre Omraadet- Man maa jo heller ikke glemme, at det ikke er stort mere end eet Aar siden, Tyskerne forlod „Nordens Gibraltar" og efterlod i mængdevis af Ammunition og andre Efterladenskaber.

De haardt medtagne huse

Det er som nævnt ikke en færdig By, der modtager sine Børn. Tværtimod fristes man til at sige. Det er endda kun en Brøkdel af Beboerne, der i Dag kan vende tilbage til deres gamle Huse og Lejligheder, og det meste af Sommeren vil

sikkert gaa, inden de tilbageværende Huse i Byen kan blive befolket. Som forleden omtalt regnede man med, at der ved Evakueringen var ca. 170 Huse i Byomraadet. Tilbage er der ca. 120, idet et halvt hundrede er revet ned eller skal rives ned. Tyskerne rev i sin Tid ikke saa helt faa Huse ned. Naar noget stod i Vejen for deres Befæstningsanlæg, kendte de kun een Metode: Bort med Huse eller hvad „Fjenden" nu hed! Dertil kommer, at adskillige Huse og Ejendomme under Besættelsen — og ogsaa efter — er blevet saa ødelagte, at de revet ned eller skal rives ned. Det tydeligste Eksempel er næsten den store Ejendom „Baadsgaard", hvis Udbygninger er ødelagt i en saadan Grad at de maa rives ned, saa kun Stuehuset vil staa tilbage. Det var den store Mineeksplosion ved Gl. Lines Hus, der foraarsagede den store Ødelæggelse paa „Baadsgaard", og ogsaa andre Ejendomme blev ramt Ogsaa mange andre huse er blevet ødelagt af de Sprængninger, der Tid efter anden har fundet Sted paa Omraadet, hvortil kommer, at Husene naturligvis ikke har haft godt af den Behandling, de har faaet af Tyskerne. Det ser man utallige Beviser paa rundt i Hjemmene. Efter Tyskernes hjemrejse har Husene tildels staaet tomme Døre og Vinduer har været ødelagt, Tagene utætte, Stormen har raset og Regnen har pisket ind, hvad der alt sammen har bidraget til at forøge de Ødelæggelser, der allerede var sket. Dette forklarer i nogen grad de høje tal, omkostningsbeløbene vil løbe op til nemlig henimod de 400,000 Kr for den indvendige Reparation og en 100,000 kr for den udvendige Reparation.

Besøg i et istandsat hus

Igennem lang tid har man søgt at faa saa mange af Husene repareret som muligt, idet man først og fremmest har søgt at de Huse færdige, som skal benyttes af Redningsvæsenets Folk og Fiskerne

VI aflagde under en Rundtur paa Hanstholm et Besøg i et af disse Huse, der nu paa det nærmeste stod færdig til Brug til én af Fiskerne. Tyskerne havde her gjort alt for at forandre Huset. Mure var flyttet og nye opført. Spisekammeret var omdannet til Svinesti, Gulvene meget ødelagt osv. Nu var Murene flyttet tilbage til deres gamle Plads, saa Køkkenet blev som oprindelig, Gulvet var „slebet" og ferniseret, saa det skinnede som aldrig før. Paa Loftet havde Tyskerne bygget to Halvstens Mure direkte paa Loftsbrædderne. Hvorfor er der ingen, der kan besvare, men nu er Murene revet ned. Tillige har Fiskeren ved Ombygningen faaet et af sine Ønsker opfyldt, nemlig at faa et Rum, hvor han kan staa og bøde sine Garn. Det eneste, de egentlig manglede i Huset, var det elektriske Lys. Grunden hertil er den simple, at Elektrikerne har strejket, og ogsaa paa andre Omraader har Strejken grebet ind. bl. a. for Murerarbejdsmændenes Vedkommende, hvad der alt ialt har forsinket Arbejdet en hel Del.

Har været vanskeligt at skaffe haandværkere

Spørgsmaalet Haandværkerne er og har været et stort Problem for det store Reparationsarbejde derude. Det har ikke været muligt at faa de

Haandværkere, man ønskede. Saaledes har man kun haft een Maler, og hvad han kan overkomme, er naturligvis begrænset. Det er særlig Malere og

Murere, der er Mangel paa. Der er een Mand, der ikke har bestilte andet end at slibe Gulvé, saa de fremtræder i en ny og bedre Skikkelse. Denne Mand har tre Slibemaskiner i Gang hele Tiden, saa han overkommer da noget! .

Udrensning efter svinene

Det er jo ingen hemmelighed at Tyskerne har været store Svin derude. Det fremgaar tydeligt overalt, hvor Herrefolket har holdt til. Tapeter er overalt

Dette er en af de mange Stuer, som man finder dem i Husene, efterladt af Tyskerne. Gulvet er ødelagt, Tapetet revet ned. Kachelovnen ulovligt opstillet osv. Typisk!

revet ned. Gulvene er ødelagt, mange steder ser det ud som Brædderne har været ude i søgang, mange steder er kachelovnene ulovligt. Der findes el Utal at elektriske Kontaktsteder, forfærdelig mange Steder havde Tyskerne opstillet Røgeovne og næsten overalt har de haft anbragt Svin, enten I selve Husene eller I Tilbygninger, som de har opført i Forbindelse med store Løbegaarde. Det er givet, at den "Udrensning", der finder sted paa Holmen, er meget omfattende, og der er da ogsaa Mennesker, der Ikke er beskæftiget med andet end netop at køre Affald, Mødding m. V. bort.

Tyskerne havde efterladt Glas nok til alle Ruderne.

Man frygtede i sin tid at for ikke at kunne skaffe glas nok til alle de ødelagte og ituslaaede Vinduer, men den Vanskelighed har man nemt klaret. Det viste sig nemlig at Tyskerne i en Lade indenfor Omraadet havde opmagasineret en hel Del Glas, som har slaaet til ved Nyopsætningen. Glasset, der vilde have kostet en halv Snes Tusinde kroner blev fundet ved en tilfældighed.

I afventningens og forhåbningens tegn

Meget er anderledes i Hanstholm i dag. Det kan Ikke bestrides at Vejforholdene er blevet bedre, især ved Tyskernes Anlæg af den store Gementvej, men ogsaa Tilkørselsforholdene til Havnen, der i Dag ligger øde hen. Alt staar i Afventningens og Forhaabningens Tegn. Hanstholmhavnen og Hanstholm By er ufravigelig slaaet sammen. Den Kendsgerning kan ikke slaas fast tit nok. Den Dag, Havnen skal bygges færdig, og der bevilges Penge dertil, vil der ikke være Huse nok i Byen. Sker det ikke, er Byen tilstrækkelig stor, som den er nu.

Krobygningen som Politistation.

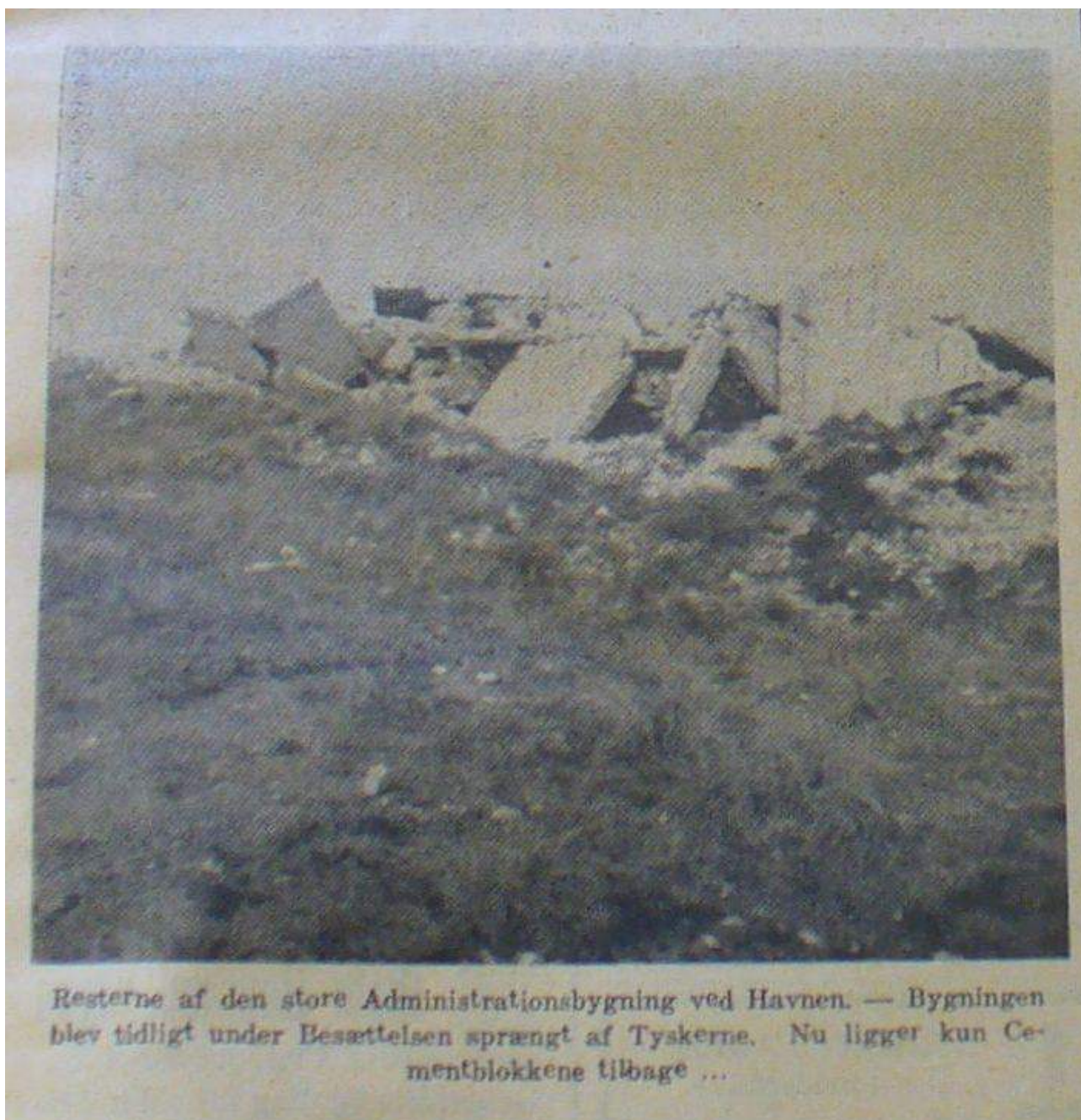
Det eneste Sted, der er i fuldt Sving paa Hanstholraen — foruden Fyret — er paa Hansted Kro, hvor den udkommanderede Politistyrke er stationeret. Her residerer Politiassistent Poulsen, Nibe, med 15 Menige og 3 Befalingsmænd,

deriblandt Overbetjent Caspersen, Thisted, og der er lavet fint i Stand i noget af Komplekset. Der er allerede det bedste Forhold mellem Militæret og Politiet og mellem Politiet og Befolkningen. „Politimesteren" i Hansted er en fornuftig Mand, der har forstaaet at komme paa Talefod med Befolkningen. Politiets Opgave er som tidligere nævnt at sørge for, at intet ulovligt føres ud af Lejren, og at der iøvrigt ikke stjæles fra enkelte Huse for at blive overflyttet til andre. Disse Opgaver har det til

nu været let at løse. Man haaber, det ogsaa bliver Tilfældet i Fremtiden. Man maa regne med, at Politistyrken skal opholde sig i Hanstholm det meste af Sommeren.

Den sprængte Administrationsbygning.

Ved Hanstholm Kro har Tyskerne opført en glimrende Branddam, ligesom der ogsaa findes en anden i Omraadet. Tidligere havde Hansted ingen Branddamme, saa Tyskerbesøget har da ført noget godt med sig, selvom det ikke er meget. Det bedste Indtryk af Tyskernes vandaliske Indstilling faar man ved Havnen, hvor den store Administrationsbygning er sprængt i Stykker i Begyndelsen af Krigen og nu kun fremtræder som Murbrokker. Det er ikke noget lysteligt Syn, man møder i Hanstholm i Dag, men paa den anden Side kan man ikke lade være at reflektere over, at vel er der sket meget, men hvor meget mere vilde der ikke være sket, hvis Krigen var kommet til Egnen. Saa

var Skaderne ikke blevet ved det, de nu er blevet til.

Kun et Par Familier flyttede tilbage i Dag-!

Dannebrog blev i Morges hejst paa Hansted Skoles Flagstang.

I Dag er kun et Par Familier flyttet tilbage til Hanstholm. Det skyldes dels, at ikke mange af Husene er færdige, men ogsaa den Kendsgerning, at

Lejekontrakterne, hvis Indgaaelse er en Forudsætning for Tilbageflytningen, endnu ikke er i Orden, idet de ikke alle er kommet tilbage fra Administrationsudvalget. Der er kun bragt ganske faa Kontrakter i Orden, og de indgaar meget langsomt.

Blandt de, der flyttede ind i Formiddag, var Førstelærer Larsen, hvis Lejlighed stod i fin Stand, medens Skolestuerne endnu mangler at blive repareret. Lærer Thinggaard og Lærer Larsen tog i Morges op til Skolen, hvor de højeste Dannebrogslaget. Det var saavidt vides den eneste Maade, den begivenhedsrige Dag blev fejret paa.

I de kommende Dage vil en hel Del skolesøgende Børn flytte med deres Forældre tilbage. De vil foreløbig komme til at tage med Rutebilen til Ræhr, men saa snart den største Del af Børnene er flyttet tilbage, vil Hansted Skole blive genaabnet.

Hvad angaar Kirken vil den blive genaabnet, naar der er flyttet saa mange Beboere tilbage, at der er Tale om en Menighed. Kirken har kun taget begrænset Skade og skulde være klar til Genaabning, naar denne fastsættes.

OoOoo

Sommerturen til Ringkøbing

Lørdag den 1. juni gennemførte selskabet sin sommerudflugt, som denne gang gik til Ringkøbing.

Gruppen var lille, men til gengæld så eksklusivt, som den kunne blive: formand, næstformand og undertegnede, medlem af aktivitetsudvalget.

Vi blev modtaget af Tommy Cassøe, som havde lovet at fungere som indfødt guide til de tyske bunkere i Ringkøbing. Man tænker måske ikke umiddelbart på Ringkøbing som et led i "Atlantvolden", men også hér blev der bygget bunkere. De ligger imidlertid så godt skjult, at man skal i den grad vide, hvor de ligger for, at man kan finde dem. Støttepunktet i byens nordlige del udgjorde en deling med let Flak (3 x 2 cm), og det var sammensat to Regelbau L/409A (luftværnsbunker), Regelbau L/410A (kommandobunker), en Regelbau L/411A (lyskasterbunker) og en Regelbau L/413A (ammunitionsbunker) foruden en ringstilling. De to af bunkere var helt dækkede, men de tre andre kunne vi komme til at studere nærmere. Særlig Regelbau L/410A var interessant – ikke fordi den var velbevaret, for det var den ikke. Efter krigen var den blevet brugt som civil kommandobunker, og i 1970'erne blev den så kraftigt ombygget med nedrivning af vægge og tilbygning, at man virkelig skulle anstrenge sig for at genkende den oprindelige grundplan. Bunkeren var taget ud af brug i 1990'erne og dens indre stod i en ganske sørgelig stand med ødelagte paneler og inventar. Alligevel var det interessant at få forklaret dens historie og brug. Lyskasterbunkeren (L/411A) lå næsten skjult i et fabriksanlæg. Den var alligevel værd at se, da den havde bevaret den kraftige jernport foran indkørslen til lyskastergaragen – et sjældent syn. Efter bunkerekskursionen gik turen videre til Ringkøbing Museum, hvor fundene fra bunkerudgravningen ved Houvig i 2008 udstilles.

Udstillingen viser naturligvis fundene fra bunkeren, men den fortæller også historien om den unge tyske soldat Gerhard Saalfeld, som boede i bunkeren. Desuden har museet benyttet sig af lejligheden til at fylde en montre op med de mange ting fra besættelsestiden, som man har liggende i magasinet og

normalt ikke udstiller – der er mange perler iblandt.

Udstillingen er desuden rigtig flot designet – så jeg kan absolut anbefale de medlemmer, som ikke havde mulighed for at være med, til at aflægge Ringkøbing Museum et besøg.

Jens Andersen

Ja denne vej til Atlantvoldstræffet

Hej alle i gæve lommehistorikere.

Atlantvoldstræffet 2013 nærmer sig, og som det kan ses af foreløbig tilmeldte, så er der god plads endnu. Jeg vil kraftig opfordre alle vore BSTH-medlemmer, til ikke at gå glip af denne enestående mulighed for at få en eksklusiv rundvisning i vores østlige område. Det er ikke kun for forumsmedlemmer.

På sådan en weekend kommer man til at se ting, som ellers ikke er noget man lige opdager i forbifarten, og man møde nogle af de mennesker der

ved mest om historien. Weekenden er formet uformelt, med som udflugter, fortællinger og hyggeligt samvær, hvor man kan medbringe det man er optaget af for tiden. Man kan også medbringe effekter som der kan sælges eller byttes med.

Man tilmelder sig på hjemmesiden BSTH.dk, både som medlem af BSTH og som medlem af forummet. Prisen er for hele weekenden, men ved specielle ønsker kan man kontakte kassereren på 97961656 .

Foreløbig tilmeldte:

Søren F.	Christen
Nikolaj H.	Tønnes
Leif	Mark
Erik Ansø	Jørgen L.
Dan	Michael S.
Mette	Hanne S.
Ulrik	

Programmet ser stadig således ud: (Se hele indbydelsen i forrige blad, eller på BSTH.dk)

Programmet sådan cirka:

Fredag:

kl. 1900-2200	Ankomst og indkvartering	v/ Kass. Jens G. Sørensen
kl. 2100-2130	Velkomst og introduktion til weekend	v/ Erik Ansø
kl. 2130 >>	Aftenanretning med røde pølser, kaffe og kage. Der kan købes øl, vand og vin til opskruede priser ;-)	

Lørdag:

kl. 0700-0800	Morgenmad	
kl. 0800-0830	Introduktion til dagens udflugt	v/Jens Andersen
kl. 0800-1000	Stzpktgrp. 21 Bulbjerg	v/ Erik Ansø
kl. 1000-1020	Formiddagskaffe - Transport	
kl. 1020-1200	Stzpktgrp. 21 Vust	v/ Erik Ansø
kl. 1200-1300	Middagspause på Bulbjerghus - Rugbrød og pålæg	
kl. 1300-1430	Stzpkt. 17 Slettestrand	v/ Jens Andersen
kl. 1430-1500	Eftermiddags kaffe og kage - Transport	
kl. 1500-1830	Stzpkt. 19 Svinklöv	v/ Jens Andersen
kl. 1900-2030	Buffét fra "Hannæs køkkenet" og is til dessert.	
kl. 2030 >>	Indlæg ved SES, Tommy C. og Marco? og andre? Bytte frimærker	

Søndag:

kl. 0700-0830	Morgenmad og smøre madpakke. Vi kommer ikke tilbage så: Afmelde værelser, Afregning		v/ Kass. Jens G. Sørensen
kl. 0830-0900	Introduktion til dagens udflugt		v/Jens Andersen
kl. 0900-1000	Pansergravene ved Ellidsbøl/Vust		v/ Erik Ansø
kl. 1000-1200	Stzpktgrp. 43 Aggersund Nord - Ralbanen		v/ Jens Andersen
kl. 1200-1230	Frokost		
kl. 1230-1430	Stzpktgrp. 43 Aggersund Syd		v/ Jens Andersen
kl. 1430-1445	BSTH takker af - Næste gang?		v/ Erik Ansø

Indkvarteringen vil blive på:

<http://www.egenvinding.dk/bulbjergghus/index.htm> Bulbjergvej 25, Nørklit,
7741 Frøstrup, tlf. 97 99 16 29

BSTH 2013

hvornår	hvad	hvem
1-7	blad	gs
22-8 kl 1930	Bestyrelsesmøde MCH	ea
27-28-29 sept	Bunkerforumtræf	Ea
1-10	blad	gs
24-10 kl 1930	Bestyrelsesmøde MCH	ea
7-11 kl 1930	MCH temaaften "soldat og menneske"	ja
1-12 kl 1330	juleafslutning	ea
5-6 juli 2014	Køretøjstræf	